

Rapport fra Fagudvalget om Restorative Justice (Genoprettende retfærdighed, GR).

Det har været et hektisk år for udvalget. På generalforsamling sidste år var vi fire i udvalget – Jens, Brøndby, Mikkel, Albertslund, Katrine, Rudersdal og Charlie, Furesø. På generalforsamlingen fik vi Heidi, Århus med og sidst på efteråret kom Kristian, Skanderborg til. Udvalget har holdt fem møder i løbet af året.

Først og fremmest blev der gennemført en studietur til Belfast for at studere det Nordirske system om afgørelser af straffesager for unge mellem 10 og 18 år via "conferencing". Vi var 18 fra DK som tog afsted. 13 SSP-konsulenter, 2 fra firmaet Grib Konflikten, 1 fra henholdsvis Rigspolitiets Forebyggelsessektion, Konfliktråds koordinator system og Formanden for Folketingets Retsudvalg. Dette besøg over 4 dage gav startskuddet til at forsøge at rejse en debat om brugen af GR i DK. Da vi kom hjem fra Belfast lavede vi en plan. Dels ville vi rejse en debat via en kronik, dels ville vi forsøge at påvirke politikerne og meningsdannere til at se på GR. Kort efter vores tilbagekomst blev vi inviteret (via et initiativ fra Næstformand i SSP Samrådet, Martin Bannow, som havde sendt et brev til Justitsministeriet om vores studietur til Nordirland) til et møde på halvanden time med Justitsministeriets Strafferetskontor. Det viste sig, at allerede i sommeren 2013, havde den daværende Justitsminister Karen Hækkerup gjort sig nogle tanker om alternativet til det nuværende straffesystem for unge (og voksne). Derfor ønskede de at høre vores mening om det Nordirske system og GR i almindelighed. Det er derfor nok ikke helt grebet ud af luften, når den nuværende Justitsminister Mette Frederiksen senere har signaleret, at det er den vej man tænker. Mere om det lidt senere.

I løbet af sommeren/efterår 2014 fik vi næsten alle Folketingets partier i spil via møder, enten med deres retsordfører eller andre Folketingsmedlemmer fra partierne. Hele vejen rundt fik vi af vide, at man var positiv, men der var forskellige ting, der kunne være i vejen. De ting gjorde, at der alligevel kom lidt skub i processen. Dels fik vi endeligt (efter mange forsøg) en forkortet udgave af vores kronik trykt i Politiken og umiddelbart derefter kom Folketingets åbning, hvor regeringen luftede idéen om mere samfundstjeneste. I debatten omkring dette spørgsmål henviste Socialdemokraternes retsordfører Trine Bramsen til muligheden for at få afgjort visse typer af kriminalitet begået af unge via et møde mellem "offer og gerningspersonen", og henviste til Nordirland og dermed os. På denne noget tilfældige baggrund kom vi i medierne med budskabet. Vi fik lov til at optræde i DR2 Nyheder, P1 Nyheder og Lorry. Så var det slut for denne gang.

Samtidigt var det også en opgave for os at rejse debatten internt i SSP netværket. Med hjælp fra bestyrelsen (via Martin Bannow, igen) blev der arrangeret to seancer (i Øst og Vest Danmark) i samarbejde med Socialstyrelsen oktober og november 2014), hvor vi præsenterede idéen om GR samt den Nordirske model og Norske møde for en større forsamling af SSP folk. Inden disse, havde vi haft lejlighed til at holde to møder med DKR. Det første, hvor vi præsenterede GR og den Nordirske model og et hvor DKR inviterede Lasse Rolin fra Norge, som er hovedkoordinator for deres netop vedtagne system for GR i alvorlige unge sager, der præsenterede deres system. Politikerne fra alle partier var også inviterede til dette møde. Der kom en fra de Radikale og Karina Lorentzen for SF. Senere

har vi samarbejdet med DKR om et projekt, som skal kortlægge viden og effekt af GR i verden og i Danmark. KORA har fået opgaven og den skal afsluttes i august 2015. Vi har tilbudt os selv som sarringspartner. Samarbejdet med DKR er siden blevet udvidet i og med vi har søgt DKR (og fået tilsagn om kr. 20.000,-) til en studietur for udvalget til Norge – hvor også repræsentanter fra DKR skal deltag. Idéen er at bliver klogere på deres GR system med henblik på at opkvalificere vores bud på et lignende dansk system.

Mens alt dette påvirkningsarbejde har fundet (og finder) sted - har vi også haft møde med SSP/politi kredsen i Køge, Socialministeriet, dommerstaben i Frederiksborg Ret, Offerforeninger og senest Socialrådgiverforeningen - havde Karina Lorentzen, SF og Formand for Retsudvalg, bebudet et lovforslag om et pilotprojekt, som skulle afdække om GR (ud fra en kombination af den Nordiske/Norske model) kunne være lige så effektiv (recidivmæssig) som andre steder. Det kræver et naturligt eksperiment. Vi blev bedt om, fra SF, at komme med et forslag til, hvordan sådant et lovforslag skulle se ud. Den endelige udformning er næsten identisk med det vi foreslog SF! SF præsenterede deres forslag i begyndelsen af december. Det blev stemt ned (kun med støtte fra EL), men alle partier udtrykte sympati for forslaget. I forbindelse med debatten fik SF lovning på, at man vil arbejde videre med et forslag, som regeringen vil komme med i næste samling. Det vil sige efter et valg. At man mener det, kan konstateres i og med at Fagudvalget har haft henvendelser efterfølgende fra både Socialministeriet og Justitsministeriets Forsknings kontor desangående. Vi får se.

Ud over at arbejde med efterveerne fra studieturen og at rejse en debat/påvirke politikerne, har udvalget arbejdet med to andre ting:

- 1) Et kursus på tre dage i genoprettende praksisser for praktiker. Vi regner med at kurset bliver tilbudt i efteråret – september/oktober – for Øst og Vest Danmark.
- 2) Vi har haft et samarbejde med Center for Konfliktløsning, som har fået penge til en kortlægning af, hvad udøves der af genoprettende praksisser i Danmark. Alt fra ungemægling til civilmægling til socialarbejde ud fra disse principper. Rapporten er endnu ikke udkommet (primo marts).

Fremadrettet har vi foreslået, at DKR dagen i 2016 skulle handle om GR, men det ser på nuværende tidspunkt ikke ud til, at det bliver tilfældet. Derudover har vi fået en henvendelse fra Folketingets sekretariat som ønsker (via SF) en høring om GR. Vi regnes for nogen, der skal med og som skal bidrage til en sådan høring. Vi kender endnu ikke formatet, men har foreløbigt budt ind med, hvordan vi kunne forestille os GR som en central del af afgørelser i ungesager – herunder hvordan et evt. kontrolleret eksperiment skal se ud. Vi får se hvad det bliver til.

Hvis der er nogen som ønsker at lave et stykke arbejde i Fagudvalget, er de meget velkommen til at melde sig under fanerne.

Fagudvalget om Restorative Justice d. 5. marts 2015.